

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DOSAR NR. 7805/2/2013

SENTINȚA CIVILĂ NR. 748

Ședința publică din data de 5 martie 2014

Curtea constituită din:

JUDECĂTOR : MONICA NICULESCU

GREFIER : FLORENTINA EMILIA BOARIU

Pe rol se află soluționarea acțiunii în contencios administrativ și fiscal formulate de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, prin reprezentant legal Președinte [REDACTAT], în contradictoriu cu pârâtul **DRĂGHIȘ MORARU VASILE**, cu domiciliul în Moreni, [REDACTAT] jud. Dâmbovița, având ca obiect „constatarea calității de lucrător/colaborator al securității (OUG nr. 24/2008)”.

La apelul nominal făcut în ședință publică, a răspuns reclamantul Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității prin reprezentant convențional consilier juridic [REDACTAT] în baza delegației de reprezentare nr. RCG 2029/13/28.11.2013 (depusă la fila 8 dosar), lipsind pârâtul.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează instanței următoarele:

- stadiul procesual: primul termen de judecată, în primă instanță;
- procedura de citare este legal îndeplinită;
- la data de 10.02.2014, prin Compartimentul Registratură, pârâtul a depus la dosarul cauzei în copie adresa SRI cu nr. 61143/31.01.2014 precum și o notă scrisă prin care învederează imposibilitatea de prezentare la acest termen din motive medicale.

Nemaifiind cereri prealabile de formulat, excepții de invocat și probe de administrat, Curtea constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul asupra fondului cauzei.

Reclamantul prin consilier juridic având cuvântul, solicită admiterea acțiunii astfel cum a fost formulată și constatarea calității de lucrător al securității a pârâtului. În susținerea acțiunii reprezentantul reclamantului arată că pârâtul a fost ofițer al fostei securități și în această calitate a participat activ la urmărirea persoanelor care ce au cerut acces la dosarul personal al acestuia și sub aspectul practic al monitorizării lucrătorilor sau colaboratorilor care au lucrat la dosarul bunicului său, respectiv persoană urmărită că instiga cetățenii să nu se înscrie în gospodărirea colectivă. De asemenea a încălcat dreptul la viața privată prin măsurile informativ-operative de dirijare a unei surse în apropierea persoanei urmărite pentru a vedea poziția acesteia și dacă continuă să aibă manifestări dușmănoase împotriva

**CONFORM CU
ORIGINALUL**

regimului comunist, încălcând dreptul la viață prevăzut de Declarația Universală a Drepturilor Omului. Astfel cum a menționat și în răspunsul la întâmpinare, nu prezintă relevanță faptul că pârâtul a suferit un abuz or că a avut slabe rezultate ca ofițer al fostei securități în acea perioadă, iar împrejurarea acesta că nu s-ar fi conformat ordinelor primite ori că ar fi obținut calitative slabe nu justifică activitatea pe care a desfășurat-o.

Curtea declară închise dezbaterile și reține cauza în pronunțare.

CURTEA

Prin cererea înregistrată la data de 8 aprilie 2013, reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** a solicitat instanței, în contradictoriu cu pârâtul **DRĂGHIȘ MORARU VASILE**, constatarea calității acestuia din urmă de lucrător al Securității.

În motivarea acțiunii sale, reclamantul a învederat instanței că verificarea pârâtului s-a realizat în baza cererii nr. P 14731/10/28.02.2011 a numitului V.I., privind ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului la care petentul a avut acces în temeiul art. 1 alin. 7 și alin. 8 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008. Astfel, în dosarul I 259710 solicitat în temeiul legii de către domnul V.I., pârâtul figurează cu numele Drăghici Vasile, la filele 273, 274 și 375. Identitatea de persoană între ofițerul verificat și cel menționat în dosar rezultă din răspunsul Serviciului Român de Informații și al Direcției pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date, documente clasificate "secret de serviciu". Ținând cont de prevederile art. 1 alin. 7 și alin. 8 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, cererea formulată este legală.

Potrivit Notei de constatare nr. DI/11630/21.06.2013 și înscrisurilor anexate, pârâtul, având gradul de locotenent major în cadrul Direcției Regionale București, Secția Raională Oltenița, a participat activ la supravegherea informativă a domnului M.M., urmărit pentru că în 1950 a creat o serie de greutăți organelor locale", instigând cetățenii comunei să nu se înscrie în GAC, propagând ideea că „în GAC s-ar trăi rău și se moare de foame”. De asemenea, în perioada 1959-1960 a continuat manifestările dușmănoase nu numai pe marginea colectivizării agriculturii ci și pe marginea regimului de democrație populară din țara noastră. Astfel, în urma deschiderii acțiunii, pentru încadrarea informativă eficientă a urmăritului s-a procedat la recrutarea agentului <Petrescu Nicolae>. Acesta, ca urmare a dirijării pe lângă domnul M.M. a semnalat că respectivul "s-a manifestat nemulțumit că este înscris în întovărășirea <M. Eminescu, / .. / că intenționează să lupte pentru destrămarea întovărășirii". Ca urmare a semnalărilor succesive ale sursei <PETRESCU>, pârâtul propune dirijarea în continuare a acestei surse, dar și recrutarea unei a doua linii informative.

Ca urmare, reclamantul apreciază că activitatea de dirijare a sursei Petrescu Nicolae pe lângă urmărit, efectuată de lt. maj. Drăghiuș a fost justificată din motive politice. Astfel, domnia sa a instruit sursa să nu aștepte întâlnirile ocazionale cu cel urmărit, ci dacă are vreun cunoscut în vecinătatea domnului M.M. să-l contacteze pe acela, să se angajeze în discuții legate de agricultură, discuții la care să participe și urmăritul. O altă sarcină trasată sursei a fost aceea de a-i cunoaște "intențiile" sens

CONFIRM CU
ORIGINALUL

în care sursa se poate manifesta nemulțumită de unele probleme legate de suprafețele de teren, pentru a-l provoca pe urmărit.

Prin realizarea sarcinilor trasate, s-a adus atingere dreptului la viață privată, consacrat în art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Prin întâmpinarea înregistrată la dosarul cauzei în data de 13 decembrie 2012, pârâțul **DRĂGHIȘ VASILE** a arătat că, prin activitatea pe care a desfășurat-o în cadrul raionului de securitate Oltenița, nu a participat activ la supravegherea informativă a domnului MM, nu a recrutat și nici nu a dirijat informatori pe lângă acesta, nu a desfășurat activități prin care să-l îngrădească drepturile și libertățile, nu l-a anchetat, nu l-a persecutat.

Mai arată pârâțul că, pentru activitatea sa desfășurată în funcția de ofițer a fost pedepsit cu 10 sau 15 zile de arest la garnizoana București în anul 1957 sau 1958 pentru activitate slabă pe linia activității de securitate. A fost la rândul său interogat în legătură cu trecerea frauduloasă a frontierei de către cumnatul său.

De asemenea, calificativele sale au fost în fiecare an slabe, a fost criticat pentru rezultate slabe și pedepsit.

Examinând cererea reclamantului în raport de actele dosarului și reglementările legale aplicabile, Curtea reține următoarele:

1. În considerarea dispozițiilor art. 1 alin. 7 din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității - text potrivit căruia „Persoana, subiect al unui dosar din care rezultă că a fost urmărită de Securitate, are dreptul, la cerere, să afle identitatea lucrătorilor Securității și a colaboratorilor acesteia, care au contribuit cu informații la completarea dosarului, și poate solicita verificarea calității de lucrător al Securității pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului” – la solicitarea numitului V.I., s-a procedat la verificarea calității pârâțului de lucrător al Securității.

2. Potrivit notei de constatare nr. DI/1630/21.06.2013 întocmită de Direcția Investigații a CNSAS (f. 9 și urm.), și înscrisurilor anexate, pârâțul, a avut gradul de locotenent major în cadrul Direcției Regionale București, Secția Raională Oltenița (1958).

În această calitate, pârâțul a întreprins o serie de activități, relevante pentru soluționarea pricinii, în dosar / 2597/10, avându-l ca titular pe numitul M.M., înscris în organizația legionară din comuna Curcani în anul 1937, cunoscut din evidențe că „în anul 1946, împreună cu alți legionari a organizat și ținut o ședință legionară /.../, dând instrucțiuni ca toți legionarii să voteze cu PNT”, supravegheat informativ întrucât „în 1950 a creat o serie de greutăți organelor locale, punând la cale pe cetățeni să nu se înscrie în G.A.C., propagând în rândul acestora ideea că în G.A.C. s-ar trăi rău și se moare de foame. În perioada 1959-1960, [redacted] a continuat manifestările sale dușmănoase, nu numai pe marginea colectivizării agriculturii și începe să-și manifeste atitudinea dușmănoasă la adresa regimului de democrație populară din țara noastră”. Din aceste motive, în anul 1962 titularul a fost condamnat la 3 ani închisoare corecțională, confiscarea averii și 3 ani interdicție corecțională (perioada: 1957 -1962).

▪ Sinteza asupra acțiunii informative privind pe numitul M.M., din 31.12.1958, dactilo, semnată olograf cu numele în clar de lt.maj. Drăghici Vasile - Direcția Regională București, Secția Raională Oltenița, document în care se consemnează:

CONFIRM CU ORIGINALUL

"Conform ordinului nr. 70 al MAI, Secția Raională MAI Oltenița, la data de 18 aprilie 1957 i s-a deschis dosar de acțiune informativă individuală numitului M.M. din comuna Curcani.

În urma deschiderii acțiunii, pe lângă obiectiv a fost recrutat ca agent <Petrescu Niculae> la data de 6 august 1957, care fiind dirijat s-a stabilit că obiectivul duce activitate împotriva sectorului socialist.

Astfel: în nota din 16 ianuarie 1958, agentul <Petrescu Niculae> semnaleză că s-a întâlnit în luna noiembrie 1957 cu M.M. și l-a întrebat că ce este cu fondul de bază din cadrul întovărășirii care trebuie să-l creeze, agentul răspunzându-i și dându-i explicații în acest sens, iar obiectivul a spus că în loc să fie mai liberi, îi îngreunează mai rău. Tot în această notă mai semnaleză că M.M. are legături cu numiții: B.C., fost șef de cuib legionar, L.S., fost jandarm, P.A., fost primar cu legionarii și V.S., chiabur, care în trecut a avut depozit de chereștea în comuna Curcani.

La data de 24 iunie 1958, agentul <Petrescu Niculae> semnaleză că între 1 și 10 iunie 1958 a stat de vorbă cu M.M. și în discuțiile pe care le-a purtat s-a manifestat nemulțumit că este înscris în întovărășirea <M. Eminescu>, îi pare rău că s-a înscris, că intenționează să lupte pentru destrămarea întovărășirii, va spune și la alți cetățeni să facă cereri de ieșire, că o să facă investigații, că acest lucru îl va face împreună și cu fratele său, anume M.G. De asemenea, mai semnalând că are legături numitul M.M. cu B.C., cu care este în aceeași întovărășire.

În nota din 4 septembrie 1958, agentul <Petrescu Niculae> semnaleză despre obiectiv că în ziua de 10 august a.c. au stat de vorbă împreună, întrebându-l cum să facă să iasă din întovărășire, unde anume să facă cerere, cărui for superior să se adreseze. Agentul i-a răspuns că la. acea dată nu se putea face cerere și chiar dacă-l aprobă ieșirea, tot nu i se poate da pământul pe care l-a avut el și i-l dă în rezervă, sau în alte comune. Obiectivul spunând că este indiferent, oricare ar fi situația, el tot vrea să iasă din întovărășire. Agentul semnaleză despre obiectiv că are relații cu V.Ș. și cu B.C., ambii foști legionari, cu care i-a văzut stând de vorbă și cu alte elemente.

În scopul de a stabili activitatea numitului M.M. și a se verifica cele semnalate de agentul <Petrescu Niculae>, este necesară recrutarea unei a doua linii informative și în acest scop se va lua în studiu și verificare un număr de 3-4 elemente ce formează anturajul, iar în urma verificărilor, cel care va corespunde din toate punctele de vedere se va trece la întocmirea dosarului de agent și va fi prezentat conducerii pentru aprobare.

Numitul M.M. /.../ s-a înscris în mișcarea legionară în anul 1937 în comuna Curcani și a activat până în ianuarie 1941,

În 1942 a participat la 2 ședințe legionare ce s-au ținut în casă la B.C., șef de sector, participând și alți legionari, de asemenea, în anul 1946, după alegeri, a mai participat la B.C., unde a mai participat la o asemenea ședință".

▪ *Notă din 25.06.1958, întocmită și semnată olograf în clar de lt.maj. Draghici Vasile - Direcția Regională București, Secția Raională Oltenița, în calitate de ofițer de legătură, pe baza informațiilor furnizate de sursa "Petrescu Niculae", document în care se consemnează:*

"La întâlnirea din ziua de 24 iunie 1958 cu agentul Petrescu Niculae din comuna Curcani, mi-a relatat următoarele:

Între 1 și 10 iunie a stat de vorbă cu numitul M.M., fost șef de garnizoană legionară în comuna Curcani, care a spus agentului în discuțiile pe care le-au purtat că sus-numitul s-a înscris în întovărășirea <M. Eminescu>, manifestându-se nemulțumit în

acest sens, că el intenționează să lupte împotriva ei, va căuta să destrame întovărășirea, punând în acest sens unele piedici, că va face instigații pe lângă unii cetățeni ca să facă cereri de ieșire, că nu este bine și că acest lucru îl va face împreună cu fratele său anume M.G., că îi pare rău că s-a înscris (nota olografă a ofițerului: "Cu cine a mai discutat în acest sens?").

În ceea ce privește relații, agentul Petrescu Nicolae arată că numitul M.M. este văzut că are legături cu B.C., fost șef de cuib legionar, cu care este în aceeași întovărășire. Agentul a arătat că discuțiile pe care le poartă aceștia încă nu a putut să afle ce anume discută.

Sarcini date agentului: "Pentru a nu aștepta agentul de a se întâlni ocazional cu obiectivul, să stea cu el de vorbă, dacă are vreun cunoscut în apropiere de el, spunând că are un prieten chiar vecin cu obiectivul, în care sens agentul se va deplasa la această cunoștință a sa pentru a se împrumuta de unele obiecte agricole, cu care va angaja discuții legate de agricultură și alte probleme ce se vor ivi în procesul discuțiilor, și va face în așa fel ca discuțiile să le poarte în curte la acesta, cu scopul de a veni și obiectivul.

De asemenea, agentul a mai fost instruit în scopul de a-i cunoaște numitului M.M. intențiile acestuia, să manifeste unele nemulțumiri, în sensul că are multe dificultăți cu unii cetățeni, în sensul că la o parte din aceștia nu se cunoaște unde au pământul și că nu le-au dat întreaga suprafață pe care au avut-o. Agentul a semnalat că obiectivului are încredere în el și lui îi destăinuie toate intențiile".

Nota Direcției de Investigații a CNSAS: "Lt. maj. Drăghiș Vasile a preluat și înregistrat și o altă notă informativă furnizată de agentul "Petrescu Nicolae" la 04.09.1958, document dactilo, adnotat olograf de ofițerul superior, în care se consemnează "în jurul zilei de 10 august am stat de vorbă cu numitul M.M., care mi-a spus (m-a întrebat) cum să facă să iasă din întovărășire, unde anume să facă cerere de ieșire, cărui organ superior să se adreseze. Eu l-am spus să se adreseze în primul rând Sfatului Popular comunal, spunându-i totodată că nu se mai pot face ieșiri, întrucât s-au întocmit forme care nu ușor se pot desface. Cu aceasta el a spus / ... / că indiferent care ar fi situația, el tot vrea să facă cerere de ieșire. / .. / Ca relații în comună s-a văzut că discută cu numitul V.Ș. și cu B.C., foști legionari. În "Comuna Curcani cunosc că au făcut politică liberală numiții. N.N., zis G., și N.M., A.G. și D.T.". Rezoluția ofițerului superior, olografă, nesemnată: "Sarcini?"

3. Redată fiind starea de fapt supusă examinării, urmează a verifica măsura în care activitățile pârâtului Drăghiș Moraru Vasile se încadrează sau nu în sfera de aplicare a OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.

Potrivit disp. art. 2 lit. a din actul normativ pomenit, lucrător al Securității este „*orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului*”.

3.1. Din documentele invocate în paragrafele anterioare reiese în mod cert întrunirea primei cerințe, privind „calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 – 1989”, pârâtul având gradul de locotenent major în cadrul Direcției Regionale București, Secția Raională Oitenița (1958).

3.2. Analiza documentelor evocate mai sus, pe care reclamantul își fundamentează acțiunea, duce la concluzia categorică a întrunirii și a celei de-a doua condiții, aceea de a fi desfășurat activități prin care să fi suprimat sau îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului

CONFIRM CU
ORIGINALUL

Astfel, măsurile dispuse, precum dirijarea unor surse care să pătrundă în intimitatea celui vizat, pentru motive care nu aveau legătură cu apărarea siguranței naționale, anume pentru depistarea opiniei și acțiunilor în consecință ale acestuia referitoare la înscrierea în Gospodăria Agricolă Comunală (GAC), deci pe marginea colectivizării agriculturii, respectiv referitoare în general la regimul instaurat în România, dovedesc un mecanism specific de supraveghere polițienească extrem de intrusiv în viața privată a celor urmăriți și o îngrădire a dreptului la viață privată, consacrate legislativ în epocă în art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, potrivit căruia „Nimeni nu va fi supus la imixțiuni arbitrare în viața sa personală, în familia sa, în domiciliul lui sau în corespondența sa, nici la atingeri aduse onoarei și reputației sale. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor asemenea imixțiuni sau atingeri”.

De asemenea, curtea apreciază cu supravegherea informativă a unei persoane pentru opiniile sale referitoare la măsurile adoptate de regimul comunist, cum este colectivizarea agriculturii, respectiv la regimul instaurat în țară, aduc atingeri în egală măsură libertății opiniilor și de conștiință, consacrată, de asemenea, legislativ în epocă în:

- art. 85 din Constituția României din 1952, potrivit căruia „În conformitate cu interesele celor ce muncesc și în vederea întăririi regimului de democrație populară, cetățenilor Republicii Populare Române li se garantează prin lege:

a) libertatea cuvântului

.....”
- art. 28 din Constituția Republicii Socialiste România din 1965, în vigoare în perioada de referință, potrivit căruia „Cetățenilor Republicii Socialiste România li se garantează libertatea cuvântului, a presei, a întrunirilor, a mitingurilor și a demonstrațiilor”

- art. 30 alin. 1 din Constituția Republicii Socialiste România din 1965, în vigoare în perioada de referință, potrivit căruia „Libertatea conștiinței este garantată tuturor cetățenilor Republicii Socialiste România”.

-art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, potrivit căruia „Orice om are dreptul la libertatea opiniilor și exprimării, acest drept include libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afară, precum și libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat”.

Fiind, prin urmare, întrunită ipoteza normei legale cuprinsă în art. 2 lit. a din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, instanța – în temeiul art. 11 din același act normativ – va admite prezenta acțiune și va constata calitatea pârâtului de lucrător al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE**

Admite acțiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, cod de înregistrare fiscală 12932750, cont RO98TREZ 70023510120XXX deschis la A.T.C.P. –M.B. în contradictoriu cu pârâtul **DRĂGHIȘ MORARU VASILE**, CNP 1310627150758, cu domiciliul în Moreni, str. ~~XXXXXXXXXX~~

**CONFIRM CU
ORIGINALUL**

_____ , jud. Dâmbovița, având ca obiect „constatarea calității de lucrător al securității”.

Constată calitatea pârâtului de lucrător al securității.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința publică din data de 5 martie 2014.

**JUDECĂTOR
NICULESCU MONICA**

**GREFIER
BOARIU FLORENTINA EMILIA**

**CONFORM CU
ORIGINALUL**

Red. M.N./4 ex.